

06 Број 121-956
30 SEP 2019

Бр. 401-00-3932/2019-01

30. 09. 2019. год.

БЕОГРАД

Републички завод за статистику, Београд, Милана Ракића 5 (у даљем тексту: Завод); који заступа др Миладин Ковачевић, директор,

и

Народна банка Србије, Београд, Краља Петра 12 (у даљем тексту: НБС), коју заступа др Јоргованка Табаковић, гувернер,

и

Министарство финансија, Београд, Кнеза Милоша 20 (у даљем тексту: МФ), које заступа Сениша Мали, министар,

(у даљем тексту: заједнички означени као „споразумне стране“)

закључују

СПОРАЗУМ О САРАДЊИ У ОБЛАСТИ СТАТИСТИКЕ НАЦИОНАЛНИХ РАЧУНА СЕКТОРА ДРЖАВЕ И С ЊОМ ПОВЕЗАНИХ СТАТИСТИКА

1. ПРЕДМЕТ

У складу с одредбама Закона о званичној статистици и званичним методологијама, дефиницијама, класификацијама и другим стандардима који се примењују у систему званичне статистике Републике Србије и у међународној и европској статистичкој пракси, споразумне стране су сагласне да сарађују у области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика које су уређене одговарајућим правним актима Европске уније (у даљем тексту: ЕУ) или су укључене у важећи петогодишњи статистички програм и годишње планове у Републици Србији на основу Закона о званичној статистици.

Споразумне стране исказују своју спремност за успостављање ефикасног статистичког система у области националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика, који ће бити усклађен са одговарајућим правним актима ЕУ, заснован на Кодексу праксе европске статистике, водећи рачуна о оптерећености давалаца података.

2. ЦИЉЕВИ САРАДЊЕ

Циљеви сарадње у области националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика су:

- 1) да се утврди подела одговорности споразумних страна за поједине статистичке области у оквиру статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика ради испуњавања обавеза у процесу приступања Републике Србије ЕУ које произилазе из преговарачких поглавља 17 – Економска и монетарна политика, и 18 – Статистика;
- 2) да се утврди, у складу с прописима Републике Србије, одговорност сваке појединачне споразумне стране за поједину област статистике – имајући у виду и захтеве за подацима Европске комисије (ЕК), Европске централне банке (ЕЦБ) и Међународног монетарног фонда (ММФ) – на нивоу Републике Србије, као и подела послова између споразумних страна у Републици Србији;
- 3) да се утврди, у складу с прописима Републике Србије, одговорност за прикупљање и размену података између споразумних страна ради састављања статистика из одредаба под 1) и 2) ове тачке;
- 4) да се утврди начин узајамне размене информација и сарадње у вези с пословима који су утврђени овим споразумом;
- 5) да се утврди начин усаглашавања у вези са развојем статистике из одредаба под 1) и 2) ове тачке између споразумних страна;
- 6) да се обезбеди примена начела поверљивости за податке које размењују споразумне стране ради испуњавања обавеза преузетих овим споразумом.

3. ПОДЕЛА ОДГОВОРНОСТИ ИЗМЕЂУ СПОРАЗУМНИХ СТРАНА

Споразумне стране су сагласне да је Завод гарант спровођења међународних смерница о статистици националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика и да је референтна институција у Републици Србији у погледу увођења, примене и методолошких тумачења Европског система националних и регионалних рачуна (*European System of National and Regional Accounts – ESA 2010*), као и свих с њим повезаних правних аката и методолошких приручника и упутстава.

3.1. Секторска класификација

Завод је одговоран за методологију, редовно ажурирање и одржавање секторске класификације институционалних јединица, разграничење сектора државе и његових подсектора, као и јавног сектора.

Споразумне стране сарађују у класификовању институционалних јединица статистичког регистра и других одговарајућих регистра по секторима и подсекторима у складу с правилима *ESA 2010* и Приручником о државном дефициту и дугу (*Manual on Government Deficit and Debt – MGDD*). Статистички регистар води Завод који има искључиво право ажурирања података у том регистру и објављује их на својој интернет страници. Подаци се објављују месечно, у складу са календаром објављивања.

Споразумне стране сарађују и у класификацији јединица сектора државе на буџетске и ванбуџетске јединице. Публиковање наведене класификације могуће је на интернет серверу споразумних страна ради обезбеђивања потребних података овлашћеним произвођачима званичне статистике.

У питањима секторске класификације коначну одлуку има Завод, док НБС и МФ са управама имају саветодавну улогу. У случају неслагања у погледу секторске класификације, НБС и МФ са управама могу затражити од Завода да упути захтев за мишљење Евростату.

3.2. Веза између категорија економске класификације

Завод, у сарадњи с МФ-ом и НБС-ом, ажурира табеле веза између категорија економске класификације према контном плану са важећим категоријама *ESA 2010* и Приручника за статистику државних финансија (*Government Finance Statistics Manual 2014 – GFSM 2014*).

МФ – Управа за трезор обавештава Завод и НБС о свим изменама и допунама категорија економске класификације према контном плану.

3.3. Објављивање и достављање података међународним институцијама

Споразумне стране ће објављивати податке из своје статистичке надлежности које су дефинисане овим споразумом у складу са календаром објављивања који свака споразумна страна посебно утврђује.

Споразумне стране су одговорне за достављање података ЕК (Евростату), ММФ-у и ЕЦБ-у, на начин и у роковима утврђеним у складу с преузетим обавезама. Податке који су предмет достављања ЕК, ММФ-у и ЕЦБ-у, институција одговорна за њихово састављање доставиће и осталим споразумним странама одмах по завршетку процеса валидације података од стране међународне институције примаоца података.

Институција која је одговорна за достављање података, у складу са тачком 4 овог споразума, надлежна је за комуникацију са релевантном међународном институцијом у сарадњи и координацији са другим споразумним странама.

4. ПОДЕЛА ОДГОВОРНОСТИ ПО СТАТИСТИЧКИМ ОБЛАСТИМА

Споразумне стране сагласне су са следећом поделом одговорности по статистичким областима, која је детаљније приказана у Прилогу 1.

4.1. Годишња статистика нефинансијских рачуна према *ESA 2010*

Завод саставља годишњу статистику нефинансијских рачуна за све институционалне секторе и доставља је Евростату.

МФ, заједно са управама, обезбеђује Заводу потребне податке сектора државе и његових подсектора и додатне информације потребне за обрачун основних агрегата сектора државе и његових подсектора.

НБС обезбеђује Заводу податке потребне за обрачун основних агрегата националних рачуна.

4.2. Годишња статистика финансијских рачуна према *ESA 2010*

НБС саставља годишњу статистику финансијских рачуна за све институционалне секторе, а Завод је доставља Евростату.

МФ, заједно са управама, обезбеђује НБС-у потребне податке сектора државе и његових подсектора.

Завод обезбеђује НБС-у потребне податке о нефинансијском сектору, сектору домаћинства и сектору непрофитних институција које пружају услуге домаћинствима.

4.3. Тромесечна статистика нефинансијских рачуна за сектор државе, према *ESA 2010* и *ESA 95*

Завод саставља тромесечну статистику нефинансијских рачуна за сектор државе и доставља је Евростату.

МФ, заједно са управама, обезбеђује Заводу потребне податке сектора државе и његових подсектора и додатне информације потребне за обрачун основних агрегата сектора државе и његових подсектора.

НБС обезбеђује Заводу податке потребне за обрачун основних агрегата националних рачуна.

4.4. Тромесечна статистика финансијских рачуна за сектор државе, према *ESA 2010*

НБС саставља тромесечну статистику финансијских рачуна за сектор државе, а Завод доставља податке Евростату.

МФ, заједно са управама, обезбеђује НБС-у потребне податке сектора државе и његових подсектора.

4.5. Извештавање према захтевима процедуре у случају прекомерног дефицита сектора државе (*EDP*)

4.5.1. Одговорност

Завод саставља извештај о висини дефицита и дуга сектора државе (*Excessive Deficit Procedure Notification – EDP* извештај), упитнике у вези са извештајним табелама (у даљем тексту: упитници), као и остала документа која чине саставни део *EDP* извештавања у складу с прописима који се примењују у ЕУ.

Завод саставља и ревидира стандардизовани документ, у форми коју прописује Евростат (*Inventory of the methods, procedures and sources used for the compilation of deficit and debt data and the underlying government sector accounts according to ESA2010*), у коме се описују методе, процедуре и извори података који се користе приликом састављања статистике прекомерног дефицита сектора државе. НБС и МФ, заједно са управама, имају обавезу активног учешћа у састављању и ревидирању ове методологије у случају потребе, а за категорије података које достављају Заводу у оквиру *EDP* извештавања.

Завод се консултује са МФ-ом и НБС-ом ради решавања методолошких питања. У случају да се недоумице не могу решити на тај начин, Завод упућује службени захтев Евростату за давање меродавног тумачења.

Обавезе споразумних страна за састављање делова *EDP* извештаја и упитника утврђене су у Прилогу 1.

4.5.2. Достављање података

НБС обезбеђује Заводу све потребне податке из домена статистике финансијских рачуна и дуга по Мастрихтском критеријуму, који су Заводу неопходни за израду појединих позиција у *EDP* извештају, као и за потребе испуњавања додатних извештаја које захтева Евростат.

МФ, са управама, обезбеђује Заводу све потребне податке из свог делокруга рада за израду појединих позиција у *EDP* извештају и за потребе испуњавања додатних извештаја које захтева Евростат. За планске податке (пројекције) у извештавању према *EDP*-у искључиво је одговоран МФ.

Споразумне стране имају обавезу благовременог достављања података потребних за израду *EDP* извештаја институцијама надлежним за њихово састављање, у складу са Прилогом 2 Споразума.

*4.5.3. Усклађивање *EDP* извештаја*

У току рада на састављању *EDP* извештаја, а с циљем консолидације и усклађивања, споразумне стране размењују податке и делове *EDP* извештаја из своје надлежности.

Коначно усклађивање *EDP* извештаја почиње најкасније седам радних дана пре прописаног рока за достављање Евростату, када су институције надлежне за израду његових делова дужне да исте доставе другим двома институцијама – споразумним странама. Процес коначног усклађивања података између споразумних страна завршава се најкасније до краја радног дана три радна дана уочи достављања извештаја Евростату.

Завод шаље МФ-у и НБС-у један радни дан пре достављања Евростату коначну верзију *EDP* извештаја и упитника ради информисања, при чему обавеза чувања тајности података и информација садржаних у овим документима важи до званичног објављивања.

4.5.4. Достављање и објављивање *EDP* извештаја и упитника

Завод доставља Евростату *EDP* извештај и упитнике у утврђеном року из Прилога 1. Објављивање података из *EDP* извештаја врши се у складу са календаром објављивања.

Један радни дан уочи званичног објављивања Завод саставља текст саопштења и истог дана доставља га МФ-у и НБС-у на сугестије. Коначну одговорност за садржај саопштења има Завод.

На сва питања која се односе на саопштење и поводом ове статистике одговара Завод. Ако се питања односе на податке из *EDP* извештаја и упитника, које су Заводу доставили МФ и НБС у процесу састављања ове статистике, Завод ће одговор саставити у сарадњи са МФ-ом и НБС-ом.

Ради међусобне координације на пословима израде *EDP* извештаја и упитника, као и усклађивања података у извештајним табелама које су саставиле споразумне стране, радно ангажовани представници споразумних страна имају право приступа састављеном *EDP* извештају и упитнику у раздобљу које претходи званичном објављивању података.

4.6. Тромесечна статистика дуга према критеријуму из Мастрихта, у складу са *ESA 2010*

НБС саставља статистику тромесечног дуга сектора државе, а Завод доставља податке Евростату.

МФ, заједно са управама, обезбеђује НБС-у потребне податке сектора државе и његових подсектора.

НБС и МФ – Управа за јавни дуг размењују информације и податке релевантне за примену методологије приликом припреме статистике тромесечног дуга сектора државе.

4.7. Детаљни подаци о примањима од пореза и социјалних доприноса по подсекторима државе, према *ESA 2010*

Завод саставља статистику која се односи на детаљне податке о примањима од пореза и социјалних доприноса по подсекторима државе.

МФ са управама обезбеђује потребне податке Заводу, а Завод објављује податке и доставља их Евростату.

4.8. Издаци сектора државе према функционалној класификацији, у складу са *ESA 2010*

Завод саставља статистику која се односи на издатке сектора државе према функционалној класификацији (*Classification of the Functions of Government – COFOG*).

МФ и НБС обезбеђују потребне податке Заводу, а Завод објављује податке и доставља их Евростату.

4.9. Тромесечна статистика финансијских рачуна за извештавање ЕЦБ-а

НБС саставља тромесечну статистику финансијских рачуна у складу са званичном методологијом и захтевима ЕЦБ-а, и доставља је ЕЦБ-у.

МФ, заједно са управама, обезбеђује НБС-у потребне податке сектора државе и његових подсектора.

Завод обезбеђује НБС-у потребне податке о нефинансијском сектору, сектору домаћинства и сектору непрофитних институција које пружају услуге домаћинствима.

4.10. Годишња статистика државних финансија за извештавање ЕЦБ-а

НБС саставља статистику државних финансија за потребе извештавања ЕЦБ-а, у складу са важећом методологијом и доставља је ЕЦБ-у.

За потребе састављања овог извештаја, МФ и Завод достављају НБС-у потребне податке за сектор државе и његове подсекторе.

4.11. Тромесечна статистика дуга јавног сектора за извештавање ММФ-а

НБС саставља статистику тромесечног дуга јавног сектора у складу са важећом методологијом дефинисаном у Приручнику о дугу јавног сектора (*Public Sector Debt Statistics Guide for Compilers and Users*) и доставља је ММФ-у.

МФ заједно са управама обезбеђује НБС-у потребне податке сектора државе и његових подсектора.

4.12. Статистика државних финансија за извештавање ММФ-а

Завод саставља статистику државних финансија у складу с методологијом из важећег Приручника за статистику државних финансија ММФ-а и доставља је ММФ-у.

МФ, са управама, и НБС обезбеђују потребне податке Заводу.

4.13. Извештај о основици за сопствена средства од ПДВ-а

МФ, уз помоћ Пореске управе, саставља извештај о основици за сопствена средства од ПДВ-а према стандардима ЕУ за праћење сопствених средстава од ПДВ-а.

Завод припрема статистички део извештаја о основици за сопствена средства од ПДВ-а, што укључује обрачун појединачних категорија пондерисане просечне стопе ПДВ-а и осталих повезаних статистичких ставки, и доставља га МФ-у.

МФ припрема агрегирану табелу и коначни извештај о основици за сопствена средства од ПДВ-а за поједину годину. МФ доставља податке ЕК.

4.14. Подаци о захтевима према буџетским оквирима држава чланица ЕУ

МФ саставља, објављује и доставља месечне и тромесечне податке о укупним показатељима суфицита/дефицита и укупним приходима и расходима, као и припадајућих метаподатака и табела веза према одговарајућем пропису који се примењује у ЕУ о захтевима према буџетским оквирима држава чланица ЕУ, у складу са обухватом, начином и роковима које утврде Евростат и Генерални директорат за економске и финансијске послове ЕК (*DG ECFIN*).

Ако МФ не располаже свим потребним подацима за испуњење извештајних обавеза према одговарајућем пропису који се примењује у ЕУ, предузете мере за обезбеђивање података у сарадњи с другим носиоцима званичне статистике или ће се користити другим расположивим административним изворима података или размотрити могућности модификације постојећих извештајних образаца и рачуноводствених оквира, односно спровешће допунско прикупљање потребних података од извештајних јединица.

5. ИЗВОРИ И РАЗМЕНА ПОДАТАКА ЗА ПРИПРЕМУ ПОЈЕДИНИХ СТАТИСТИКА

Споразумне стране обавезују се да, у складу са својим надлежностима, унапређују сарадњу у размени података и информација ради побољшања функционисања статистичког система. Саставни део Споразума чини Прилог 2, којим се утврђују извори и размена података, формат, рокови и периодика за њихово достављање.

Подаци који се размењују морају се стално ажурирати у складу са практичним искуствима стеченим током рада у области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика. Сходно томе, тамо где је то потребно и имајући у виду назнаке добијене од Одбора за сарадњу, који је дефинисан одредбама из тачке 6.1 овог споразума, споразумне стране ускладиће Прилог 2 на основу узајамне сагласности.

Споразумне стране обавезне су да институцијама даваоцима података дефинишу садржај потребних података.

Даваоци података благовремено ће информисати остале споразумне стране о планираним изменама садржаја и обухвата извештаја, односно извештајних образаца, и евентуалним намерама њиховог укидања и/или увођења алтернативних извештаја, како би корисници тих података могли благовремено да процене ефекте планираних измена на квалитет примљених података.

За податке који се дефинишу као потребни, а давалац није у могућности да их обезбеди, одлуку о начину њиховог обезбеђивања донеће Одбор за сарадњу из тачке 6.1 овог споразума.

Споразумне стране сагласне су с применом одредаба о поверљивости Кодекса праксе европске статистике, Закона о званичној статистици у односу на индивидуалне податке статистичких јединица, ако се они непосредно или посредно могу довести у везу са статистичким јединицама (поверљиви подаци), прикупљене непосредно или из административних извора, чиме је обезбеђена њихова употреба искључиво за статистичке сврхе. Ради обезбеђивања поверљивости наведених података, споразумне стране треба да обезбеде све физичке, технолошке, правне и организационе предуслове у складу са Законом о тајности података.

Одредбама овог споразума не утиче се на било који начин на располагање подацима чија је поверљивост односно тајност прописана одредбама других посебних закона.

Завод, НБС и МФ дужни су да међусобно сарађују на пољу обезбеђивања приступа свим релевантним подацима и информацијама за потребе израде статистичких извештаја из области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика. Споразумне стране такође ће сарађивати на пољу приступа примарним даваоцима података (извештајним јединицама), при чему би МФ требало да асистира Заводу и НБС-у у случају евентуалних провера које се односе на примарне даваоце података ако МФ има већа овлашћења над тим субјектима на централном, локалном и нивоу фондова социјалног осигурања. Исто тако, споразумне стране обавезују се на сарадњу и учествовање на састанцима са овлашћеним представницима Комисије (Евростата) током дијалогских и методолошких посета.

6. САРАДЊА И КООРДИНАЦИЈА

6.1. Одбор за сарадњу

Споразумне стране оснивају Одбор за сарадњу у области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика (у даљем тексту: Одбор), чији су главни задаци у вези са стручним усаглашавањем око израде статистика ради постизања њихове конзистентности, утврђивање садржаја и рокова за достављање података између споразумних страна, предлагање образовања радних група и решавање отворених питања.

Одбор је у обавези да размотри ажурност одредаба овог споразума, предлаже измене садржаја прилога како би се обезбедила усклађеност с важећим законским и домаћим и међународним методолошким одредбама, и то најмање једанпут годишње, односно по потреби.

У случају да ЕК, ЕЦБ или ММФ уведу измене или допуне аката у области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика у смислу измена садржаја и рокова за достављање података, Одбор ће утврдити измењени садржај и рокове за достављање података и о томе обавестити споразумне стране.

У случају потребе за методолошким и другим тумачењима из области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика, Одбор може захтевати од Завода да упути службени захтев Евростату за давање мишљења.

Одбор чине три члана, од којих свака споразумна страна именује по једног члана. Члан Одбора којег је именовано Завод је истовремено председавајући Одбора. Свака споразумна страна дужна је да именује и по једног заменика члана, који, у случају спречености члана, учествује у раду Одбора и има једнака права, дужности и овлашћења као и редовни члан. Одлуке се на састанцима Одбора доносе консензусом.

Одбор може да предложи образовање радне групе за поједине области, њихове задатке и институције које учествују у њиховом раду.

Административно-техничке послове за Одбор и радне групе обавља Завод који уједно именује секретара Одбора, који нема право гласа на састанцима. Рад Одбора уређује се пословником који доноси Одбор.

6.2. Остали облици сарадње и координације

Споразумне стране су сагласне у следећем:

- 1) да обавесте остале споразумне стране у року од 10 дана од дана објављивања (или пријема) о одлукама које су донела тела ЕК или друге међународне организације у чијем раду учествују, а односе се на статистику националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика;
- 2) да, у случају да ЕК (Евростат) и ЕЦБ покрену процедуру измена или допуна прописа у области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика, обавесте остале споразумне стране о томе и доставе им релевантне документе;
- 3) да Завод благовремено обавести НБС и МФ о предстојећим посетама ЕК из области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика;
- 4) да Завод, у случају потребе, закључи споразуме о сарадњи с другим институцијама које нису споразумне стране, како би се обезбедили подаци потребни за састављање статистика из области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика;
- 5) да размењују информације о међународним састанцима, обукама, конференцијама и радионицама које су одржане или планирају да се одрже у вези са статистиком националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика;
- 6) да размењују објашњења и методологије које се односе на статистику националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика, што ће допринети транспарентности и бољој усклађености тако састављених статистика;
- 7) да пружају узајамну помоћ у обуци запослених.

Споразумне стране су сагласне да ће континуирано сарађивати на унапређењу извора (у смислу структуре, формата и рокова достављања), као и квалитета података из своје надлежности, како би испуниле обавезе из овог споразума.

7. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Овај споразум усклађиваће се са изменама у законодавству Републике Србије и ЕУ.

Одбор може, у случају потребе, да предложи измене и допуне, односно закључивање новог споразума у области статистике националних рачуна сектора државе и с њом повезаних статистика.

Одбор је дужан да прати примену овог споразума.

Споразумне стране дужне су да именују чланове Одбора у року од десет дана након потписивања овог споразума.

Споразумне стране су сагласне да ће одредбе тачака 3 и 4 овог споразума у целини бити примењене годину дана пре приступа Републике Србије ЕУ.

Овај споразум ступа на снагу с даном потписивања споразумне стране која га је најкасније потписала, након чега су споразумне стране обавезне да га учине јавно доступним на својим интернет странама (без прилога).

Овај споразум је састављен од шест (6) истоветних примерака, од којих сваки споразумна страна задржава по два (2) примерка.

За Републички завод за
статистику

Директор

Др Миладин Ковачевић

Број:

У Београду,

30. 09. 2019.

За Народну банку Србије

Гувернер

Др Јоргованка Табаковић

Број: Г.бр. 8514

У Београду,

30. 9. 2019.

За Министарство финансија

Министар

Синиша Мали

Број:

У Београду,

30. 09. 2019.